

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 000502 10 Uvp
Banja Luka, 03.08.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Senada Tice, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi V. K. iz T., Ul..., koga zastupa Centar..., Kancelarija u T., Ul..., T. (u daljem tekstu: tužilac) protiv rješenja broj 1144618743 od 12.07.2010. godine tuženog Fonda... RS, Odjeljenja... u drugom stepenu u B. L., u predmetu ostvarivanja prava na starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj 15 0 U 000502 10 U od 02.11.2010. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 03.08.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, uvažanjem tužbe, poništen je uvodno označen osporeni akt tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale u T. broj 1144618743 od 22.10.2009. godine, kojim tužiocu nije priznato pravo na starosnu penziju, uz obrazloženje da je tužilac rođen... godine te da na dan podnošenja zahtjeva (10.07.2009. godine) ima navršenih 60 godina života i ukupan penzijski staž od 32 godine, 7 mjeseci i 26 dana; da u ukupan penzijski staž nije uračunato vrijeme provedeno u osiguranju od 01.08.1999. godine do 31.12.2006. godine sa prekidima, što iznosi 6 godina i 8 mjeseci, jer je za to vrijeme izvršena pojedinačna uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, što da je suprotno članu 25. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 106/05 – prečišćeni tekst i broj 20/07, 33/08, 1/09, 71/09, 106/09 i 118/09, u daljem tekstu: Zakon o PIO), a ni period od 15.11.2008. godine do 10.07.2009. godine što iznosi 7 mjeseci i 25 dana, za koji je tužiocu rješenjem Zavoda..., Biro u T. broj 02-5-5-10/09 od 04.02.2009. godine priznato pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje, u smislu člana 23a. Zakona o zapošljavanju ("Sl. glasnik RS" broj: 54/05 – prečišćeni tekst i broj 64/06), koji da se može uračunati samo ukoliko je priznati period uslov za ostvarivanje prava na penziju.

Uvažanje tužbe obrazloženo je sljedećim razlozima: da naknadna pojedinačna uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje od strane poslodavca ne može uticati na ostvarivanje prava radnika s obzirom da isti nije obveznik plaćanja doprinosa i ne može snositi posljedice poslodavčevog neurednog plaćanja, pa da je u takvoj situaciji u ukupan staž osiguranja trebalo uračunati i vrijeme za koje su

naknadno uplaćeni doprinosi, a i vrijeme za koje mu je priznato pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje, kao nezaposlenom licu i izvršena uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, s obzirom da je priznati period manji od 3 godine i da sa istim tužilac ispunjava uslove iz odredbe člana 75. stav 4. Zakona o PIO, za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava, ističući da je odredbom člana 25. stav 2. Zakona o PIO, propisano da poslodavac može da uplati doprinos za jednog ili više radnika za određeni period unazad samo ako tim radnici stiču pravo na dio staža osiguranja koji im nedostaje za ostvarivanje prava na penziju, što kod činjenice da tužilac i kada bi mu se uračunao period za koji nije bila izvršena redovna uplata doprinosa ne bi ispunjavao niti jedan od uslova za sticanje prava na starosnu penziju. To znači, da nisu bili ispunjeni uslovi za primjenu člana 25. stav 2. Zakona o PIO i uračunavanje tog perioda u penzijski staž tužioca. Ne spori da je osnovni smisao ove odredbe da se ublaže negativne posljedice koje trpi radnik zbog neblagovremenog i neurednog izmirenja obaveze uplate doprinosa koja svrha se želi takođe postići i sa odredbom člana 23.a Zakona o zapošljavanju, ali smatra da ne postoji mogućnost kumulativne primjene obe zakonske odredbe. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba odbije kao neosnovana.

U odgovoru na zahtjev tužilac osporava njegove navode i ističe da mu je Zavod..., Biro ...T. priznao pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje i izvršio uplatu doprinosa za nedostajućih 7 mjeseci i 25 dana penzijskog staža, upravo iz razloga što je od strane Filijale tuženog u T., obavješten da ima 39 godina, 4 mjeseca i 5 dana staža osiguranja, zbog čega se taj period, zajedno sa periodom za koji je izvršena naknadna pojedinačna uplata doprinosa, za čije kašnjenje nije odgovoran, mora priznati u penzijski staž, jer da ispunjava uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju iz odredbe člana 75. stav 4. Zakona o PIO. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, na osnovu odredbe člana 39. ZUS-a, te ostale priloge u spisima predmeta, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 25. stav 2. Zakona o PIO, poslodavcu koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nije platio doprinos za sve radnike, prilikom isplate plata i drugih primanja, data je mogućnost da taj doprinos uplati za jednog ili više radnika za određeni period unazad, ako radnici s tim stažom osiguranja ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju.

Takođe je odredbom člana 23a. Zakona o zapošljavanju, nezaposlenom licu kome je, u smislu Zakona o radu, prestao radni odnos bez njegove krivice, a koje ima najmanje osam mjeseci neprekidnog staža osiguranja u posljednjih 12 mjeseci, ili 12 mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, pored prava na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i dr., dato i pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine, ukoliko sa tim stažom ispunjava jedan od uslova za starosnu penziju. Sadržaj navedenih zakonskih odredaba, upućuje na zaključak da su donesene u cilju saniranja posljedica nezakonitog postupanja poslodavca i neurednog izmirenja njegove obaveze uplate doprinosa, kao i posljedice prestanka radnog odnosa, bez

krivice radnika, da bi u konačnom, priznavanjem tog staža, kao staža osiguranja, radnici ostvarili pravo na starosnu penziju. Činjenica je da je priznavanje tog staža uslovljeno ispunjenjem jednog od uslova iz odredbe člana 75. Zakona o PIO, za ostvarivanje prava na penziju, zbog kojeg tužena smatra, da nema mogućnosti njihove kumulativne primjene, odnosno da primjena jednog zakona isključuje primjenu drugog.

Međutim, po ocjeni ovog suda, ovakvo tumačenje navedenih zakonskih odredaba, je restriktivno i na štetu radnika, za kojeg bi bio preveliki teret, da zbog neizvršavanja zakonske obaveze poslodavca, kao obveznika plaćanja doprinosa, u slučaju neurednog plaćanja, snosi posljedice poslodavčevih propusta, a i posljedice prestanka radnog odnosa bez njegove krivice. To svakako nije cilj navedenih odredaba, već upravo suprotno, da se saniraju posljedice koje su u takvoj situaciji nastale za radnika.

Iz tog razloga ako se, u konkretnom slučaju uzmu u obzir činjenice da je tužiocu prestao radni odnos bez njegove krivice (rješenje poslodavca broj 9293-24/07 od 14.11.2007. godine), da je uplata doprinosa izvršena od strane poslodavca i Biroa u T., prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju (potvrda poslodavca od 11.02.2010. godine), kao i da tužilac sa tim stažom ispunjava uslove iz odredbe člana 75. stav 4. Zakona O PIO, za ostvarivanje prava na penziju, po ocjeni ovog suda, ispunili su se uslovi da se ti periodi, uračunaju tužiocu u penzijski staž.

Kod takvog stanja stvari, proizilazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša